

Nyheter

Høst

NOU 2023:11: Vi må snakke om november.

Det er på tide å ta den vanskelige diskusjonen om fremtiden til årets mest ubrukelige måned.

Å | Skråblikk
Henning Carr Ekroll
Nyhetsjef

- Jeg elsker november!
- November, det skjer så mye!
For en måned! Den beste!
Dette er to sitater som aldri er blitt ytret. Noensinne.

1.1: Innledning og problemstilling. I det vi lider oss mot slutten av måneden som har som kjennetegn at det vakre høstløvet fra oktober blir til graps på bak-

ken, er det på tide med en kalenderfaglig refleksjon.

Her må jeg på forhånd beklage overfor de tre nære familiemedlemmene som har pådratt seg

Denne NOU-en kunne vært starten på kalenderreformdraumen me ber på. Dessverre finnes den ikke. Ennå.
Fotomontasje utført av Aftenpostens kalenderfaglige redaksjon.

fødselsdag denne måneden. Men nå er det på tide at vi stiller oss disse spørsmålene:

Hva er november? Trenger vi denne måneden? Og siden svaret åpenbart er nei, hvordan kan vi bli kvitt den?

1.2: Bakgrunn og analyse. Romerne gjorde mye lurt: De bygget vannforsyning og annen imponerende ingeniørkunst. De gjorde også dumme ting, som å la mennesker kjempe mot ville dyr i Colosseum.

Og for over 2000 år siden kom de opp med ideen om november.

Deretter gikk Romerriket til grunne, dessverre uten at november fulgte med i dragsuget. I stedetfor måtte stadig nye sivilisasjoner slite med konseptet.

Tenk over det: Hva husker du egentlig fra november måned de siste årene, utover at noen du kjenner plutselig har fått seg bart?

November er en måned der man bruker tid på å ta bilder av Galleri Oslo, hovedstadens styggeste bygning.

Resten av årets måneder har

3. november 2023: Regn og kraftig vind på Torgallmenningen i Bergen.

Foto: Stian Lysberg Solum, NTB

Hva husker du egentlig fra november måned de siste årene, utover at noen du kjenner plutselig har fått seg bart?

sine særpreg. Det er jul, vinter, vår, påske og sommerferie. Det er bots- og bededag, olsok og FN-dag.

November betyr ni, men har likevel endt opp med å bli blitt årets 11. måned. Det er et tegn på at kalenderen allerede er for stor. I dyrtid bør vi spare på månedene. Tid er penger.

Dessverre har ingen tatt ansvar for å lage en NOU om november. Jeg vil derfor presentere fire konseptvalg for fremtidig bruk av dette tidsintervallet.

2: Foreslåtte konsept for fremtidens «november»

2.1: Dele i to. Dette trenger ikke være så komplisert. Vi utvider oktober med to uker, og får seks uker med en skikkelig høstmåned.

Kampen mot tidlig julemas er tapt for lenge siden. Da er det helt naturlig å utvide desember to uker inn i det som vi tidligere kalte november. Da kan julelysene legitimt overta omtrent når bladene forsvinner fra trærne.

2.1.1: Økonomiske og administrative konsekvenser:

Julekalendere må utstyres med 38 luker. Barn må lære seg at nissen kommer 38. desember. Black Friday avvikes, men detaljvarehandelen kommer uansett til å tjene enda mer penger.

2.2: Rebranding og flytting av helligdager. Ved hjelp av omfattende omdømmeprosesser vil det forsøkes å snu november til noe positivt. Innovasjon Norge vil få ansvaret for å etablere en egen novemberdivisjon som skal utrede hvordan surt og trist kan utnyttes til alles fordel. Thomas Dybdahl kan leies inn som konsulent.

Pinse og Kr. himmelfartsdag flyttes til november. Det får holde med de andre røde dagene vi allerede har i mai.

2.2.1: Økonomiske og administrative konsekvenser:

PR og omdømmebygging er dyrt. Det vil bli dårlig stemning i mai. Å flytte pinse innebærer at vi bør finne ut hva det egentlig er.

2.3: Nytt navn. Det nedsettes en hurtigarbeidende arbeidsgruppe som skal gi november et mer oppløftende, logisk, moderne, proaktivt og agilt navn. Her er det mulig å høste erfaringer fra Turkmenistans kalenderreform av 2002, da man avvirket januar og erstattet den med presidentens navn.

2.3.1: Økonomiske og administrative konsekvenser:

Mange kalendere må oppdateres. Det må sikkert gjennomføres en høring. Og en kvalitetssikringsprosess.

2.4: Kontrollert avvikling. November avskaffes fullstendig. Poff. Borte.

2.4.1: Økonomiske og administrative konsekvenser:

Her er vi i ukjent farvann. Vi får en del overskuddsdager som må flyttes. Det er plass til noen i februar, i alle fall. Det kan hende

det blir noen utfordringer med datamaskiner som skal forholde seg til 11 måneder i året.

3.1: Faglige og politiske vurderinger. Det er Justervesenet som har det forvaltningsmessige ansvaret for tidsfaglige problemstillinger i Norge. Aftenposten har innhentet en faglig betenkning derfra.

I en e-post skriver de at organet er kjent med «folkelige bevegelse for avskaffelse av november». Men Justervesenet mener det er vanskelig å se hva som er alternativet. Fagansvarlig for tid og frekvens påpeker også en brutal menneskelig dimensjon:

- Min yngste datter er født i november og da hun skjønte at bestefar sympatiserte med folkebevegelsen for avskaffelse av november, fikk hun ham til å innse at dersom folkebevegelsen fikk gjennomslag, ville hun - og alle novemberbarn - bli fratrukket fødselsdagen. Ingen bestefar ønsker dette for barnebarna, skriver Harald Haugli.

Tids- og frekvensesperten peker likevel på to metoder som kan avhjelpe novemberlidelsene i noen grad:

→ Avskaffe sommertid (som gjør at det blir merkbart tidligere mørkt når klokken stilles tilbake i slutten av oktober. Dette har vært på trappene en stund, men er blitt utsatt på grunn av krig og pandemi.

→ Registrere datoer med Modifisert Juliansk Dag (MJD). Ifølge Hauglin vil de som gjør dette «på en måte allerede [ha] avskaffet november».

Det er visstnok næringsminister Jan Christian Vestre (Ap) som har det novemberpolitiske ansvaret i Støre-regjeringen.

Aftenposten har stilt en rekke kritiske spørsmål om regjeringens kalenderpolitikk og novembers fremtid, som:

- Hva er fra departementets ståsted de tid- eller kalenderfaglige argumentene for at november fortjener å være en egen måned?

- Er november i tråd med regjeringens kalenderpolitikk?
- Har det vært gjennomført utredninger eller nedsatt utvalg som har berørt reformer som ville avskaffet november?

Disse er ikke blitt besvart, men vi har fått et tilbud om at Vestre stiller til intervju med tips til hvordan november «skal være litt mindre trist og mørk».

Det har vi takket nei til, siden november faktisk er trist og mørk.

Og heldigvis snart over.

→ **PS: Likevel:** For å spare både Vestre, kommunikasjonsavdelingen i departementet og oss selv for tid, har vi i samråd med kunstig intelligens laget en novemberaktivitets-bot på ap.no. KI-boten er matet med følgende grunnlag: Thomas Dybdahl-sangtekster, historisk vestlandsk lynne, de siste 50 års værdata for november i Bergen, Jon Fosses bøker, graps og jærsk dugnadsånd.

Fig. 1.1: Årshjulet

- Januar: Snø! Ski!
- Februar: Vinterferie! Og kort måned.
- Mars: Snart vår! Det blir lysere!
- April: Påske! Vår!
- Mai: Ah, endelig skikkelig vår! 17.mai! Masse fri!
- Juni: Smmer. Lyse, lange netter.
- Juli: Sommerferie!
- August: Tilbake på jobb. Festival. Indian summer.
- September: Valgmåned annethvert år. Demokrati <3
- Oktober: Vakre høstfarger. Fårikål!
- November: Graps.
- Desember: Jul! Pinnekjøtt!

Grafikk: Aftenposten • Kilde: Aftenpostens kalenderfaglige redaksjon.

Prosesen rundt innføringen av november i Romerriket kan ha vært preget av høylytt debatt, polarisering og dårlig stemning. Det kan også ha gått rolig for seg. Bildet kan vært en illustrasjon på det førstnevnte. Arkivbilde.

Illustrasjon: Shutterstock

Eksempel på graps på bakken. Et typisk novemberkonsept. Her sammen med dårlig egnet fottøy for graps.

Foto: Henning Carr Ekroll